Nro 7.

GAZETA KORRESPONDENTA

WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNEGO

Z WARSZAWY DNIA 22. STYCZNIA ROKU 1799. we WTOREK.

z Paryża dnia 3. Stycznia.

Ob. *Laraiterie* pierwszy Adjutant Generała *Championnet*, przybył zawczoray do miniſtra woiennego z wiadomością o weyściu woyſk *Francuzkich* do *Rzymu*. Dnia 25. Frimaire (15. Grudnia) *Francuzi* wydali bitwę armii *Neapolitańſkiey* i otrzymali zwycięſtwo. Dnia 26. (16.) Głowna kwatera przenieſioną była do *Rzymu*, a 27. (17) Ob. *Laraiterie* wyprawionym zoſtał do *Paryża*, z chorągwiami *Neapolitańczykom* zaiętemi. — Donioſiono z początku, iż odebranie *Rzymu* poprzedziła krwawa bitwa; teraz zaś zapewniaią, iż od dnia 12 do 15. zaszły tylko małe utarczki między poſterunkami, i że armia *Neapolitańſka* cofneła ſię w boiaźni, ażeby nie była otoczoną przez kolumnę *Francuzką*, ktora ſię pomykała od *Tivoli* i *Rieti*. W tym cofaniu korpus *Neapolitańczykow* od 4. tyſięcy ludzi rozłożony w okolicach *Civita Caſtellana* nie mogł dosyć wcześnie złączyć ſię z resztą armii, napadnięty niespodziewanie przez woyſka *Francuzkie*, gdy ſię chciał przez *Tybr* przeprawiać, ze wſzech ſtron otoczony, poddał ſię w liczbie 1800 ludzi, reſzta pierzchneła lub na placu legła.— *Redaktor* zawiera w sobie liſt z *Rzymu* pod 26 Frimaire (16 Grudnia) w ktorym wyraża: Armia *Francuzka* ſtoczywszy wiele oddzielnych bitew z armią *Neapolitańſką*, wyparła ią zupełnie z kraiow Rzpltey *Rzymſkiey*.— Dnia 22. (12) Generał *Championnet* pomknął ſię dla wydania bitwy *Neapolitańczykom*, lecz krol i Generał *Mack* woleli iey uniknąć. Nasze woyſka weſzły iuż do kraiow *Neapolitańſkich*. Lewe ſkrzydło armii znayduie ſię w *Pescara*, a śrzodek zaymuie *Akwileę* (naſtępuie potym opisanie licznych zdobyczow, które woyſka nasze w rozmaitych bitwach zabrały.)

Pod dniem 19. Grudnia, Generał *Championnet* donosi z *Rzymu*: „Kolumna Generała *Lemoine* zdobyła *Aquila* miaſto w prowincyi *Abruzzo* na dniu 16. przez szturm do bram przypuszczony. Zamek kapitulował na dniu 17. załoga wzięta ieſt w niewolę. Czterdzieści armat i wiele ammunicyi, są owocem tego ważnego zdobycia, które pozwala teraz Generałowi *Lemoine* rozpoſtrzeć ſię w kraiach *Neapolitańſkich*, i dopomodz armij *Rzymſkiey*. będącey w pełnym marszu do *Neapolu*.

Generał *Eblé* kommendant artylleryi *francuzkiey* był dawniey od dworu *francuzkiego* do *Neapolu*, poſłany dla założenia tamże szkoły artylleryczney. Po odbytey bitwie poznał armaty, nad ktòrych ſporządzeniem miał dozor; i znalazł między niewolnikami wielką liczbę uczniow.— Kawalerya, ktòra ſtała w tyle armiy *Neapolitańſkiey* zoſtała od republikanow, otoczona. Dowodził nią *francuz Damas*, gdy był wezwanym do poddania ſię, odpowiedział: Iż nadto ſzacuie *francuzow*, aby miał ſię w oczach ich poniżyć, i poddać ſię bez walczenia. Lecz żołnierze nie byli zdania ſwego Generała, rzucili broń, a *Damas* opuszczony od ſwoich, ſzukał ratunku w ucieczce.

Miniſter Francuzki *Rivaud* pisał naſtępuiący liſt do Dyrektoryatu *Cisalpińſkiego*: „Obywatele Dyrektorowie. Proklamacya którą wydałem do Ludu *Cisalpińſkiego*, uwiadomi was o zamiarze powierzonego mi przez Dyrektoryat Rzpltey *Francuzkiey* poselſtwa. Zwołałem was do ſali waszych ſeſſyow, ażebyście natychmiaſt rozpoczęli urzędowanie, do którego was głosy waszych Prawodawcow wezwały. Nadużycie władzy iednego Generała armij, czynność arbitralna uroczyście przez Rząd *Francuzki* naganiona, oddaliły was od tych urzędow, ſprawiedliwość każe wam do nich powrocić. Jeſt to dla mnie honorem być przy was w takiey okoliczności tłumaczem moiego Rządu. Narod *Cisalpińſki* ſpodziewa ſię po was Obywatele Dyrektorowie, dowodu cnot Republikantſkich które Rząd okazuią potężnym. Wasza oyczyzna znayduie ſię w zakłoceniu, od agentow na waszą wolność ſprzyſięgłych. Zapał i baczność są wam w tym momencie potrzebne. Lecz woyſka Rzpltey *Francuzkiey* przeszły przez *Alpy* dla waszego wsparcia; ieżeli wasz kray doświadczy napaści, bronić go będą. Repnblikanie *Francuzcy* i *Cisalpińscy* są sobie braćmi, ich ſprawa ieſt wſpòlna, i wspolnie iey bronić będą. Lecz gdy wſpolne ſtarania powinny ſię zewnątrz podwoić, bez wątpienia ieſt ieszcze ważnieyszą rzeczą ażebyście zabespieczyli wewnątrz spokoyność, która czyni lżeyszemi koszta woienne. Mądrość wasza poda wam sposoby zapobieżenia bezprawiom, i przeszkodzenia ażeby te odmiany które powinny przyprowadzić Rząd *Cisalpińſki* do takiego ſtanu, ażeby iuż nie potrzebował żadney dalszey reformy, nie ſtały ſię powodem podbudzania niechęci, ktòra powinna być poświęcona dla spokoyności publiczney.

(podpisano) Rivaud.

Ob. *François z Neufchateau* miniſter wewnętrzny wydał liſt okolny do wszyſtkich adminiſtracyow centralnych, tyczący ſię wewnętrzney w kraiu żeglugi. Rząd znaiąc ważność tego obiektu, poſtanowił w tym celu 12 kommiſſyow, ktòre w *Genewie Altkirch*, *Zabern*, *Strasburgu*, *Maubeuge*, *Compiegne*, *Niort*, *Limoges*, *Bordeaux*, *Lugdunie*, *Arles*, *Bourges*, i *Orleans*, odbywać ſię będą, i zatrudnią ſię tym wszyſtkim, co tylko ściąga ſię do połączenia rzek kanałami, lub ułatwienia na nich żeglugi. Kommiſſya w *Genewie* zatrudni ſię połączeniem ieziora *Genewſkiego z Renem*. Kommiſſya w *Altkirch* połączeniem *Rodanu z Renem*, Kommiſſya w *Zabern* połączeniem *Renu z Murtą* etc. Kommiſſye te złożone ſą z doſkonałych inżenierow. Prace ich będą przygotowaniem do pożytecznych przedſięwzięć, na które z łatwością będzie można znaleść towarzyſtwo kapitaliſtow. Miniſter wewnętrzny wzywa adminiſtracye do przyſtawienia tymże kommiſſyom wszyſtkich planow, mappow, i xiążek do tey pracy potrzebnych.— Słychać, iż dyrektoryat żądał od dworu *Toſkańſkiego* wolnego przeyścia dla wypędzenia *Neapolitańczykow z Liworno*.

Przed trzema dniami Dyrektoryat Wykonawczy przeſłał Ciału Prawodawczemu Poselſtwo względem ſtanu departamentow zachodnich. Prawda ieſt (wyraża w nim) iż tam ſtaraią ſię wznowić woynę domową, i że wielu emigrantów i nieprzyſięgłych xięży wyſiadło na nasze brzegi. Insurgenci zabieraią Poſtylonom liſty, obdzieraią kassy publiczne, zabijaią członki adminiſtracyow i obywatelow dobra narodowe nabywaiących. Lecz mieszkańcy departamentow zachodnich niesprzyiaią tym zewnętrznym nieprzyiaciołom; chcą oni być spokoynemi, i pamiętaią na dawne swoie cierpienia. Nasi nieprzyiaciele szukaią iuż sposobow wpływania do przyszłych elekcyow, i zapalenia niezgod. Dla przeszkodzenia ich zamiarom i zapewnienia spokoyności wewnętrzney, powinniście Obywatele Reprezentanci poſtanowić ieszcze oſtrzeysze prawo względem odpowiedzialności okręgow etc.— Wyznaczono Kommiſſyą, ażeby podała swoie zdanie względem tego poselſtwa.

Poſelſtwo Dyrektoryatu do Rady 500. — Obywatele Reprezentanci! Upłyneły pierwsze trzy mieſiące roku 7go, a urzędnicy ſądowi dopominaią ſię ze wszech ſtron o wypłatę swoich pensyow. Niepodobna ieſt temu zadosyć uczynić, dopoki nienaſtąpi urządzenie ſtoſowne do nowego oznaczenia, które Dyrektoryat proponował w swoim Poselſtwie 1 Meſſidora roku 6go. Z inney ſtrony, ieſt rzeczą nieodbitą, ażeby oddane były fundusze do dyspozycyi Miniſtra ſprawiedliwości na opłacenie Kommiſſarzow Dyr: Wyk: Byłoby to uczynić nieiako trudnieyszemi obowiązki urzędnikow przewlekaiąc dłużey oddanie im zaſłużoney nadgrody. Wielu nawet urzędnikow sądowych znayduie ſię w naygwałtownieyszey potrzebie. Dosyć wam zapewne przypomnieć te okoliczności, ażeby was nakłonić do wzięcia ich na iak naytroſkliwszą uwagę.

(podpisano) *L. M. Révelliere-Lepaux.*

Przybyło tu dwóch deputowanych z *Piemontu*, to ieſt: OOb. *Rocci* członek tymczasowego rządu i *Laville*. W pałacu *Luxemburſkim* złożyli hołd wdzięczności swego Narodu zapewniaiąc Dyrektoryat, iż cały Naròd *Piemoncki* żąda być przyłączonym do *Francyi*. Niewiadomo ieszcze czyli Dyrektoryat przyſtanie na to przyłączenie z przyczyny, iż w poselſtwie przez które donioſł o potrzebie wypowiedzenia woyny Królowi *Sardyńſkiemu*, wyraźnie oświadczył, iż nie ma zamiaru pomnażania swoich zdobyczow; lecz *Piemont* poſiada długi szereg fortec, które ſtałyby ſię potrzebnemi *Francuzom* dla utrzymania w swoiey opiece nowych Rzpltych *Włoſkich*.

Dnia 4. Stycznia.

Redaktor ogłoſił naſtępuiący wypis z urzędowego liſtu Generała kommenderuiącego armią *Rzymſką* pod d. 19. Grudnia.— Generał adjutant *Delorme*, którego na dniu 17. wyſłałem do *Porto-Danzo* z oddziałem woyſka, znalazł w porcie 22. ſtatki *Neapolitańſkie*, 16 *Genueńſkich* naładowanych zbożem, winem, mąką, ſolonym mięsem, ſolą, cytrynami, makaronem, co wszyſtko zabrał. Wszedłszy do miaſta znalazł nieprzyiacioł, na których uderzył, zabrał im 30 ludzi, reszta iak nayprędzey uciekła na ſtatkach, których wielką liczbę zatopiono.—Xiąże *del Parque* mianowany ambaſſadorem *Hiszpańſkim* do *Peterzburga*, ſpodziewany ieſt co moment w *Paryżu*.— Kontr-admirał *Lelarge* ſkaſſowanym zoſtał.— Dnia 2. aresztowano czterech *Amerykanow* i zaprowadzono do *Temple* na rozkaz policyi, nie wiadomo ieszcze z iakich pobudek.—Dnia 1. t. m. w tuteyszey kaplicy ambaſſadora *Duńſkiego*, odprawiono obrządek chrztu dzieci konſula *Duńſkiego*. Jedno z nich trzymane było do chrztu przez panią *Grand*, i przez ambaſſadora, drugie przez konsula *Pruſkiego* i iego małżonkę. Miniſter intereſſow zewnętrznych przytomnym był tey ceremonii, ktòra zakończyła ſię na wspaniałey uczcie.

Głowna kwatera armij *Angielſkiey* przenieſioną zoſtała z *Rouen* do *Rennes*. Zamiarem tego obrotu ieſt zbliżenie ſię ku brzegom, dla lepszego doſtrzegania *Anglikow*, którzy tam zamyślali wyſieść.— Donoszą z *Bayonny*, iż tam znayduie ſię P. *Cabarrus*, że otrzymał paszport udania ſię do *Paryża*, zkąd ma wyiechać do *Hollandyi* dla swoich intereſſow domowych.— Liſt naſtępu-

iący z *Liworno* pod d. 14. Grudnia pisany, ieſt nowym dowodem iak mocno W. Xżę *Toſkańſki* nayściśleyszą neutralność utrzymywać pragnie: „Statek bombardyerſki Francuzki *l'Etoile du Nord*, zoſtał gwałtownie zabrany z *Porto Ferrajo* przez dwie szalupy *Angielſkie*, pomimo ſtrzelania z bateryow; lecz rząd *Toſkańſki* tak mocno nalegał o oddanie onego, iż natychmiaſt zoſtał wroconym swemu właścicielowi, przed upomnieniem ſię nawet Miniſtra *Francuzkiego*. Potwierdza ſię, iż na uſilne naleganie Rządu Toſkańſkiego, Anglicy wydali także ſtatek kupiecki *Liguryiſki*, naładowany srebrem, zabrany w ſtanowiſku *Liworny*.

Agenci *Francuzcy* ktorzy niedawno z *St. Domingo* przybyli, zapewniaią uporczywie, iż zamiar Generała *Touſſaint Louverture*, nie ieſt uczynić zupełnie niepodległą osadę *St. Domingo*, a tym mniey poddać ią *Anglikom*. Wyszedł tu na publiczność liſt tego Generała pod 6. Liſtopada pisany do reprezentantow ludu, ktorego treść przyłączamy: Obywatele Reprezentanci. Gdy wyznaczenie Generała *Hedouville* do rządu w *St. Domingo* zapowiadało szczęśliwość, iaką iego wielka ſława obiecywała mieszkańcom tego nieszczęśliwego kraiu, czy spodziewaliście ſię, iż przeciwnie wyſtawi go na naywiększe niebespieczeńſtwa, przed ktoremi go potrafiłem zaſłonić. Przyłączony tu exemplarz rapportu, ktory przesyłam Dyrektoryatowi, okaże wam iak ten Agent z naywiększemi sposobami dobrze czynienia, oszukał nadzieie prawdziwych przyiacioł wolności, zniechęcaiąc wszyſtek lud przeciwko swoiey władzy, przez wszelkie nadużycia Praw, ktore mu ſłużyły za tarczą, pod ktòrą wzniecał niezgody i zapalał bliską woynę domową. Jakieżkolwiek były przykrości, które ponoſiłem od G. *Hedouville*, niepowinienem był kapitulować z memi obowiązkami. Ochroniłem dobro publiczne od niebespieczeńſtw na ktore on ie narażał, a w nadgrodę tego G. *Hedouville* moie poświęcenie ſię dla oyczyzny naznaczył piętnem nieſławy. Szczęściem, iż w moim ſumnieniu znayduię trwalsze świadectwo. Tym czasem na usprawiedliwienie nikczemnego opuſzczenia ſwych obowiązkow, donoſi wam Ob. Reprezentańci, iż odłączyłem osadę od *ſrancyi*, iż tam wprowadziłem emigrantow, i że z woyſkami *Angielſkiemi*, uſkuteczniłem dawno upragniony zamiar niopodległości. A tak nayczernieysza potwarz, poparta chytrością, intrygą, i złotem z wysp *Antylſkich*, gnębiąc niewinność, wynosząc ſię nad prawdę, w iednym dniu pozbawia mnie owocu długich moich uſług, wierności dla *ſrancyi*, uſiłowań, ktòre czyniłem, ażeby tryumfowała nad ſwemi nieprzyiaciołmi. Lecz ufam bezſtronności obydwoch rad, ſprawiedliwości Dyrektoryatu, a burza nad moią wznosząca ſię głową, nieuſtrasza mnie w przekonaniu, iż zoſtanie rozproszoną przez tych ſamych, ktòrzy przez ſwoy ſtan i obowiązek są podporą niewinności, mścicielami wyſtępku, obrońcami wolności i nieprzyiaciołami tyranii. Wyspa *St. Domingo* uwolniona od grożących iey niebespieczeńſtw, pospieszać będzie ku ſwemu uszczęśliwieniu, które ią oczekuie pod panowaniem praw i wolności, i pod rządem kommiſſarza *Rhoume*, do ktòrego posłałem prosząc go na imie bespieczeńſtwa publicznego, ażeby obiął ſtyr, poki Dyrektoryat niepoſtanowi iak mu iego mądrość doradzi. Niezmienny w moich prawidłach, rownie iak zawsze przywiązany do *Francyi*, do wolności, poświęcę wszyſtkie życia mego chwile, dla ugruntowania pomyślności w *St. Domingo*.—Pozdrowienie Rzeczypospolitey *Francuzkiey*.

(podpisano) *Touſſaint Louverture.*

Touſſaint-Louverture (mowi ieden z naszych dziennikarzow) ma około 55. lat; ma nader wielkie zaufanie pomiędzy murzynami, ktòrzy go maią za nayſilnieyszą wolności swoiey podporę. Jeſt to dla nich rzeczą podchlebną, mieć na swoim czele murzyna, ktòrego równym ieſt intereſſem chronić ſię od dawnych pętow. Pan iego uważaiąc w nim dowcip, pozwolił mu dzielić nauki z swemi dziećmi, po czym z wspoł-ucznia ſtał ſię ich nauczycielem. Nie ieſt przeto bez wiadomości. Mowi i dosyć dobrze pisze po *Francuzku*. Sekretarze iego są biali, lecz wszyscy iego urzędnicy woienni czarni. Obyczaie iego są proſte, lecz pomyślność i pochwały przyzwyczaiły go do używania władzy, i uważa ſię za nayzdolnieyszego do rządzenia osadą etc.

Ogłoszono tu Rapport, ktòry Adminiſtracya municypalna w *Cap-Français* wydała dnia 28. Października do innych Adminiſtracyow municypalnych osady. To pismo rzuca nowe światło na przyczyny powrotu Generała *Hedouville*: „Obywatele, nieszczęśliwe zdarzenie w *Port-Liberté* dnia 15. i 16. zaszłe, ſtało ſię przyczyną trwogi we wſzyſtkich południowych i zachodnich ſtronach. To zamieszanie wzięło swoy początek z rozkazow Ob. *Manigat* delegowanego od Dyrektoryatu, danych piątemu regimentowi na złożenie broni, z którego wzięto 11. officerow i zaprowadzono do *Kapu*, a Generała *Moyse* ſkaſſowano i z pod opieki prawa wyięto. W tym ſtanie rzeczy kommunikacye były przerwane, życie Europeyczykow zagrożone: G. *Touſſaint-Louverture* ſkoro tylko o tym zoſtał uwiadomiony, udał ſię natychmiaſt na nayniespokoynieysze mieysca, i wydał rozkazy ſzanowania ludzi i własności. Rolnicy z rożnych ſtron zgromadzeni poszli do *Kapu*. Uwiadomiona o tym adminiſtracya municypalna, wysyła na przeciw tey armii deputacyą z zapytaniem o przyczyny tego poſtępku. Gdy nasza deputacya niepowrociła nazaiutrz, agent Dyrektoryatu ktòry iuż uczynił przygotowania na ſwoy powrot do *Francyi*, udał ſię na fregatę *la Bravoure* z ſwoią ſtrażą i obywatelami, którzy także na trzech ſregatach popłyneli do *Francyi*. Generał kommend: *Touſſaint-Louverture* uwiadomiony o marszu woyſka, udał ſię do *Kapu*, dla zaſłonienia tego miaſta od grożących mu niebespieczeńſtw. Zołnierze tey armii uſkarzali ſię, iż ich bracia ſtali ſię ofiarami w *Port-Liberté*, że officerowie byli więzieni, iż G. *Moyſe* zoſtał ſkaſſowany, z pod opieki prawa wyięty, i że za to zemścić ſię zamyślaią. Taka była ich odpowiedź z dodatkiem, iż ieżeli chcemy uniknąć krwi rozlewu, do nas iako urzędnikow należało, przedſiewziąść z Generałem kommenderuiącym nayspiesznieysze śrzodki dla uniknienia nieſzczęść, ktoremi byliśmy zagrożeni. Armia znaydowała ſię iuż pod miaſtem i opanowała zamek *Belair*. Żądaliśmy od nich imieniem prawa; ażeby nam wyznaczyli godzinę i mieysce na ktorym moglibyśmy ſię zeyść z Gener: kommenderuiącym, dla zagodzenia tych sporow. Officerowie poſłali Generałowi kommenderuiącemu do osady *d'Hericourt* nalzą odezwę, ktory przeczytawszy ią udał ſię natychmiaſt do *Kapu*. Tam zatrzymawszy ſię przez czas potrzebny do dania przyzwoitych zleceń, ażeby cała armia nie weszła do miaſta, dał rozkaz 4. regimentowi pod kommendą Gen: *Deſſaline*, ażeby tam wszedł w naylepszym porządkn i zabespieczył osoby i własności. Generał kommenderuiący poprzedza ten regiment, i udaie ſię proſto do Adminiſtracyi municypalney, gdzie ſię zgromadził wielki tłum Obywatelow. Uwiadomił nas o wszyſtkich swoich ſtaraniach ktòre uczynił, na uspokoienie w pułnocney i zachodniey ſtronie zemſty, ktòrą wzbudziło zdarzenie w *Port-Liberté*, zemſty, która kazała ſię lękać we wſzyſtkich ſtronach powszechnego zaburzenia; dodał, iż wſzyſtkiemu zapobiegł, maiąc ſię za nadto szczęśliwego, iż przybył zawczasu dla przedſiewzięcia wraz z adminiſtracyą municypalną wſzyſtkich śrzodkow, ktòre mogą zabespieczyć święte własności i obywatelſkie prawa. Dalsze urządzenia Generała kommenderuiącego odięły wszelką niespokoyność miaſtu. Adminiſtracya municypalna wydała proklamacyą. Wſzyſtko do swego powrociło porządku, mamy ukontentowanie donieść mieszkańcom osady, iż ani iedna kropla krwi w mieście nie była rozlaną. Te wſzyſtkie dobrodzieyſtwa winno ieſt miaſto zabiegom Generała *Touſſaint-Louverture* (naſtępuią podpisy.)

Rząd muſiał odebrać szczeguły o insurrekcyi w *Kairze*. Oto ieſt co w tey mierze Dziennik połurzędowy wyraża: „Zdaie ſię bydź prawdą, iż ſławny Dywan zebrany w *Kairze* nie odpowiedział nadzieiom iakie *Buonaparte* o nim powziął. Podług zdania naywyższey rady, każda nowość była przeciwna *Koranowi*, a *Koran* wszyſtko przewidział. Jeden Generał wychodząc z Dywanu był napadnięty z zaiadłością od *Turkow*, bronił ſię długo, lecz nakoniec uledz muſiał przed przemagaiącą ſiłą. Generał *Dupuis* dowiedziawszy ſię, iż na głos zazdrosnych i zapalczywych *Imanow*, Muzułmani uzbroieni, zagrażali wyrznięciem inſtytutu, pobiegł mu na pomoc i zginął w akcyi. *Buonaparte* zgromadził natychmiaſt wszyſtkie ſiły iakie miał w mieście, i kazał allarm w bębny uderzyć 6000 woyſka obozem w bliſkości ſtoiącego przybiegło z nim ſię połączyć i ſtraszną rzeź w tych morderczych buntownikach sprawiło, 1500 z pomiędzy nich uciekło do meczetu, i proſiło o pardon.— *Lecz nie maſz pardonu dla zaboycow.*— Wszyscy w pień wycięci zoſtali. Dodaią, iż *Buonaparte* cofnął ſię do obozu.

z Hagi dnia 5. Stycznia.

Wczoray Generał *Brune* przybył do miaſta naszego, a Generał *Hatry* oświadczył tuteyszemu rządowi, iż wkrotce ztąd wyiedzie dla obięcia rangi inspektora armii w prowincyach południowych.— Dyrektoryat przyſłał poselſtwo do pierwszey izby, donosząc, że rząd *Francuzki* uſkarza ſię na to, iż *Batawowie* dotąd iesżcze wspolnemu nieprzyiacielowi (*Anglikom*) żywności doſtawiaią. Ztąd Dyrektoryat żądał, aby wywoz wędzonego i solonego mięsa był zakazanym.—Przybyło tu 200 rekwizycyoniſtow z wewnętrznych okolic *Francyi*, ktòrzy zaraz do tuteyszych korpusow wcieleni zoſtali.— Pierwsza izba obſtaie przy Dekrecie, aby wszyscy urzędnicy, ktòrzy do 13 zeszłego Lipca nie ukazali ſię na zgromadzeniach pierwiaſtkowych, poſtradali urzędy ſwoie.

z Konſtantynopola dnia 6. Grudnia.

Położenie miaſta naszego i gabinetu nic intereſſuiącego teraz nie okazuie. Dla wielkich burzow na *Archipelagu*, kommunikacya ieſt przerwana, i dotąd żaden okręt przez *Dardanelle* tu nie przybył. Dla teyże ſamey przyczyny *Porta* żadney od kilku dni nie ma pewney wiadomości o działaniach połączonych eſkadrow. Procz tego rapporta częſto odbierać zwykła fałszywe.— Od nieiakiego czasu rozmaite okręty odchodzą ztąd na morze śrzodziemne, zawczoray popłynął tam okręt *Roſſyiſki* wodką i żywnościami naładowany.— W. Wezyr pracuie teraz z naywiększą ſkrytością nad planem zniszczenia *Basmana-Oglu*, ktòry teraz w naywiększey zoſtaie nieczynności, i ſtrzeże ſię nakładać wszelkich rekwizycyow, ktòre mogłyby być uciążliwemi dla okolic po obu brzegach *Dunaju* położonych. Uwazano także, iż teraznieyſzy Hospodar *Wołoſki* chociaż ſię okazywał zawziętym nieprzyiacielem *Basmana-Oglu*, żadney iednak nad nim zemſty nie odnioſł, chociaż ta z łatwością mu przychodziła.

z Peterzburga dnia 25. Grudnia.

Na dniu 26. Liſtopada (dawnego ſtylu) Deputacya kapituły zakonu S. *Jana Jerozolimſkiego* otrzymała u Imperatora Imci publiczną audyencyą.— Za wezwaniem wspomnioney kapituły, kawalerowie i kawalerki wszelkiego gatunku zakonu *Roſſyiſkiego*, zebrały ſię u dworu o godzinie 10. z rana w ſali S. *Jerzego*. Po tym za danym naywyższym rozkazem pod przewodnictwem magiſtra ceremoniow, nieſione były w paradzie uroczyſtey od 4. urzędnikow nadwornych, znaki naywyższey doſtoyności Imperatorſkiey, iako to korona od marszałka nadwornego hrabiego *Tolſtoi*, berło od koniuszego *Torſzukow*, iabłko imperyi od marszałka dworu *Guriew*, a chorągiew imperii od marszałka dworu xiążęcia *Wazemſkoi*. Te inſignia złożone zoſtały z uszanowaniem na ſtole po prawey ręce tronu ſtoiącym, ſztandar zaś odebrał Generał leutnant *Czerykow*, z ktòrą przez cały prze-

ciąg ceremonii ſtał po prawey ſtronie tronu, maiąc dwoch kawalerow przydanych ſobie do aſſyſtencyi. O godzinie 11. wszedł do ſali N. Imperator z N. Imperatorową i W. xiążętami, wszyſtkie wysokie osoby zaięły też ſame mieysca iak w dniu 8. Poczym deputacya przypuszczona była do audyencyi w naſtępuiącym porządku.— Nayprzod ſzedł naywyższy magiſter ceremoniow, po tym urzędnicy zakonu obu oſtatnich klass *Roſſyiſkich* parami, a dopiero deputacya, to ieſt nayprzod dwoch kawalerow z dobytemi pałaszami i nakrytą głową, potym chorąży zakonu z sztandarem i dwoma aſſyſtentami, daley znowu dwoch kawalerow z dobytemi pałaszami, ſekretarz zakonu potym 4. kawalerow z insygniami zakonu, i aktem proklamacyi, pomiędzy którémi kanclerz xiąże *Bezborodko* niosł koronę, za nim ſzli parami kawalerowie, a naoſtatku brabia *Litta* maiący 4 paziow obok ſiebie, 4 przed ſobą, i 4 za ſobą. Za zbliżeniem ſię do tronu i uczynionym potroynym pokłonie hrabia miał mowę, czytał proklamacyą i wykrzyknął Imperatora Jmci W Miſtrzem zakonu S. *Jana Jerozolimſkiego*. Podkanclerzy wſtąpiwszy na czwarty ſtopień tronu, odpowiedział Deputacyi imieniem Cesarza Jmci. Po czym Imperator, W. xiążęta i wszyscy kawalerowie zakonu S. *Jana Jerozolimſkiego* dla złożenia przyſięgi nakryli głowy, dobyli ſzpad i ſchylili ie rownie iak chorąży chorągiew zakonu.— Gdy potym ſzpady znowu pochowane i głowy odkryte zoſtały, hrabia *Litta* ſtanąwszy na drugim ſtopniu tronu oddał Imperatorowi Imci akt proklamacyi i znaki zakonu S. *Jana Jerozolimſkiego*, które konsyliarz tayny *Roſtopszyn* przyiął, i na ſtoiącym po lewey ſtronie tronu ſtole złożył. Po czym N. Imperatorowa i W. xiążęta złożyli ſwoie powinszowania, a po nich wszyscy kawalerowie zakonu przyklękaiąc, mieli honor ucałować rękę N. Imperatora i N. Imperatorowey. Po ſkończoney całey ceremonii, W. Miſtrz na ambaſſadora cesarſkiego hrabiego *de Cobenzl* włożył W. Krzyż tegoż zakonu, i mianował kawalerow tegoż zakonu xiążęcia *Czartoryiſkiego* młodszego (ſtarſzy bowiem otrzymał przed rokiem kommenderyą z penſyą) hrabiego *Choiseul Gouffier*, hrabiego *Chreptowicza*, P. *de Niepris*, *Choiseul d'Alicourt*, xiążęcia *Lubomirſkiego*, Panow *de Fouvet*, *de Poyt*, *i de Sade* Kommendorami zakonu.— Naoſtatek Imperator Imć z całą familią udał ſię do ſwoich pokoiow, a inſignia Imperyi i zakonu w zwykłey paradzie zanieſione zoſtały do pokoiu bryllantowego.

Od granic Auſtryackich dnia 12. *Stycznia.*

W tych czasach kilku kuryerow z *Paryża* do *Wiednia* przyiechało, po ich przybyciu rozeszła ſię pogłoſka, iakoby rząd *Francuzki* wypowiedział woynę Krolowi *Czeſkiemu i Węgierſkiemu*, tudzież elektorowi *Saſkiemu*

Ambaſſador *Hiszpańſki* odebrał przed ſześciu dniami depesze z *Paryża* od ſwego kolegi kawalera *Azara*. Nie są one zapewne całkowicie od dworu *Madryckiego*, ktòrego związki z dworem *Wiedeńſkim* są nader szczupłe; zdaie ſię, iż bardziey tyczą ſię Dyrektoryatu *Francuzkiego*. Tenże Ambaſſador odprawił przed trzema dniami długą u naszych miniſtrow konferencyą; domyślaią ſię, iż pokoy z *Francyą* był iey zamiarem. Zdaie ſię, iż *Francuzi* ſtarali ſię dotąd wszyſtkie intereſſa zwłoczyć, i niechcieć mieć do czynienia tylko z każdym dworem z osobna.— *Z* pomiędzy szczegułow zaięcia przez *Neapolitańczykow Rzymu* (iuż teraz przez nich opuſzczonego) donoszą, iż mieszkańcy ktorzy byli ſtronnikami *Francuzow*, dopuścili ſię naywiększych zbytkow; iż lali ukrop i wrzącą oliwę na woyſka krola *Neapolitańſkiego*, i że przez to ściągnęli na ſiebie okropny rabunek przez 24. godzin trwaiący. Dodaią, iż ochotnicy z *Kalabryi* naypierwſi rzucili ſię do szturmu i weszli do miaſta, w ktorym kilka tyſięcy ludzi zoſtało zabitemi. Czynią tu zakłady względem poruszeń naszych woyſk we *Włoszech*, i twierdzą, iż w tych dniach 20. tyſięcy woyſka *Auſtryackiego* pomknęło ſię ku *Rawennie* i *Rimini*; lecz poki rząd nic w tey mierze nieogłosi, należy wątpić o wszyſtkich donieſieniach z *Wenecyi*.— Pomykanie ſię korpusu pod kommendą Generała majora barona de *Laudon* zoſtaiącego, i szesnaſtu kompaniow ſtrzelcow *Tyrolſkich*, zupełnie ſię potwierdziło: Jedni uważaią w tym bliſki moment deklarowania ſię dworu naszego, inni zwyczayne tylko oſtrożności ſkutki. G. *Bellegarde* po uczynionych w kraiu *Gryzonow* rozporządzeniach, poiechał na nieiaki czas do *Wiednia*.— Generał kwatermiſtrz *Schmidt* przybył tam także z ważnemi depeszami z głowney kwatery w *Friedberg*.— Będący w *Turynie* poseł *Roſſyiſki* hrabia *Stakelberg* iuż przybył z tamtego miaſta do *Wiednia*.

z Bruxelli dnia 3. *Stycznia.*

Ośm kolumn woyſk, każda ſkładaiąca ſię z 5 do 600. tak kawaleryi iako i piechoty, maią wyruszyć razem, i obrocić marsz w rozmaite ſtrony Departamentow, do ktòrych insurgenci schronili ſię. Ten krok spodziewać ſię każe naypomyślnieyszych ſkutkow, byle tylko wspolnie i dokładnie był uzupełniony.— Zaciężni z Departamentu *de l'Outre* dążą do *Paryża*, i wgłąb kraiow Rzplty, gdzie do woyſka wcieleni będą; przeciwnie zaś zaciężni z dawnieyszego *Belgium* maszeruią do *Strazburga*, gdzie w armii *Mogunckiey i Szwaycarſkiey* umieszczeni zoſtaną. Zapewniaią, że za nadeyściem wiosny uformowany będzie po nad brzegami morza korpus od 30,000. woyſka. Składać ſię on ma w trzech częściach z nowo zaciężnych, ktòrzy przez zimę wyćwiczonemi i uformowanemi zoſtali, a czwartą ſkładać będą dawni żołnierze.

z Kolonii dnia 5. *Stycznia.*

Odbieramy naſtępuiący liſt urzędowy pod datą poźnieyszą od oſtatnich donieſień z *Wiednia* przez *Konſtantynopol* idących.— Wypis z liſtu Gen: *Manscourt* kommendanta artylleryi w *Alexandryi* dnia 18. Brumaire roku 7.— „Jeſteśmy tu w naylepszym i nayspokoynieyszym położeniu. Jemy wybornie i płatni ieſteśmy dobrze, ia sam procz moiey gaży generalſkiey, odbieram na ſtoł 1500 frankow co mieſiąc. Spodziewamy ſię z pewnością pokoiu z *Portą*, ktora bez wątpienia znaydzie korzyſtną dla ſiebie rzeczą, odbierać haracz z *Egiptu*.

z Raſtad dnia 3. *Stycznia.*

Nota ktòrą Miniſtrowie *Francuzcy* na d. 2. Stycznia podali Deputacyi Rzeszy względem woyſk *Roſſyiſkich*, była w naſtępuiącey osnowie: „Niżey podpisani Miniſtrowie pełnomocni Rzpltey *Francuzkiey* do negocyacyi z Rzeszą *Niemiecką*, są od swego Rządu obowiązani uczynić Deputacyi Rzeszy wyraźne oświadczenie: Iż ieżeli Seym *Ratyzbońſki* pozwoli na wniyście woyſk *Roſſyiſkich* w territorium Rzeszy, lub ieżeli ſię temu ſkutecznie nie sprzeciwi, na ten czas przechod armij *Roſſyiſkiey* przez territorium *Niemieckie*, uważany będzie iako zgwałcenie neutralności z ſtrony Rzeszy; iż negocyacya odprawuiąca ſię w *Raſtad* będzie zerwaną, i że Rzplta i Rzesza powrocą do tego ſtanu, w iakim ſię te obydwa kraie znaydowały przed podpisaniem przedugodnych warunkow w *Leoben*, i przed umowionym zawieszeniem broni. Do tego oświadczenia ktòre podaie surowość okoliczności, niżey podpisani przyłączaią z ukontentowaniem naywyraźnieysze zapewnienia o ſkutecznych ſkłonnościach swoiego Rządu dla ulżenia i zaspokoienia Rzeszy, i o szczerey chęci ażeby tak mało przewidziane zdarzenie, ktòre ieſt zamiarem tey Noty, a ktòre mogłoby ſię ſtać tak okropnym dla wewnętrzney spokoyności *Niemiec*, nie zniszczyło prawie iuż uiszczoney nadziei doſkonałey zgody i wiecznego między dwoma Narodami pokoiu. Nikt wreszcie nie może być oszukanym względem pobudek i celu Gabinetu *Peterzburſkiego*. Nadewſzyſtko Deputacya Rzeszy nadto ieſt intereſſow *Europeyſkich* wiadoma, ażeby nie miała iasno widzieć, iż *Roſſya* przez lat ſześć utrzymuiąc woynę bez mięszania ſię do niey, nie zabiera ſię dziś tak otwarcie do ſtanu napaści przeciwko *Francyi*, iak tylko dla przeszkodzenia pacyfikacyi kraiow lądowych, i w niemniey widocznym zamiarze pokrycia wielkiey uzurpacyi, o ktòrey od dawnego czasu zamyśla. Niżey podpisani nie wątpią, ażeby Deputacya w tym poſtępku Rządu *Francuzkiego* niemiała doſtrzegać nowego dowodu spokoynych iego ſkłonności, oraz podaiącey ſię pory dla Rzeszy, iżby chroniąc ſię osobiſtego niebespieczeńſtwa, nabyła świeżych praw do przyiaźni Rzpltey. Zapewniaią Miniſtra pełnomocnego J. C. Mci o swoim znakomitym poważaniu.— *w Raſtad dnia* 13. *Nivos* (2. *Stycznia*) *roku* 7go *Rzpltey Francuzkiey*.

(podpisano) BONNIER, JEAN DEBRY, ROBERJEOT.

Inna Nota w teyże ſamey okoliczności w mocnieyſzych wyrazach oddana ieſt przez legacyą *Francuzką* hrabiemu *de Lehrbach*. Słychać, iż żądaniem ieſt rządu *Francuzkiego*, aby woyſka *Roſſyiſkie* nawet przez kraie *Auſtryackie* nie przechodziły.— Zapewne teraz wszyſtkie negocyacye względem ſekularyzacyi i *Erenbreitſteinu* przez kilka tygodni przerwane zoſtaną, ieżeli kongress zupełnie ſię nie rozeydzie. Liſty z *Wiednia* zapewniaią, iż woyſka *Roſſyiſkie* przez *Znaim*, *Krems i St. Polten* do *Braunau* ſię udały. Inni daią im przeznaczenie do *Włoch*.

z Frankfortu dnia 5. *Stycznia.*

Nota ktòrą Miniſtrowie *Francuzcy* podali w *Raſtad* względem marszu woyſk *Roſſyiſkich* wzbudziła nadzwyczayne wrażenie.— Ta nota sztafetami rozeſłaną ieſt po rożnych dworach. Zeszłey nocy przeieżdżał tędy kuryer z *Raſtad*, wiozący depesze do *Berlina* dla Ob. *Sieyes*.— *Niemcy* znowu pożarem woyny są zagrożone, gdyż zdaie ſię, iż Rzesza prawie nieuchybnie w ten zamęt okoliczności wciągniętą zoſtanie. Nie tylko Deputacya ale cała Rzeſza chce czynić cesarzowi przełożenia względem marszu woyſk *Roſſyiſkich*. Wielu podaie teraz zapytanie, czyli Dyrektoryat *Francuzki* pomiędzy kraie Rzeszy *Niemieckiey* mieścić także będzie *Auſtryą* i *Czechy*.— Ponieważ miniſtrowie *Francuzcy* w *Raſtad* względem marszu woyſk *Roſſyiſkich*, podali także notę miniſtrowi *Auſtryackiemu*, ktòra ieſt ieszcze mocnieysza od tey, ktòrą deputacya Rzeszy od nich odebrała, przeto można z tey noty wnoſić, iakie ieſt syſtema i ſkłonność rządu *Francuzkiego* względem gabinetu *Wiedeńſkiego*. Stosunki obu tych mocarſtw są w bardzo nabespiecznym położeniu.— Mowią, iż w przypadku nowey woyny linia demarkacyina daley posunięta będzie. Z ſtrony *Francuzkiey* porobione są wielkie i daleko rozciągaiące ſię plany. W arsenałach w *Hunindze*, *Landau* etc. dniem i nocą pracuią. Nawet w naywiększe mrozy nowi rekwizycyoniści odbywaią musztrę 2. razy na dzień w kościołach *Strazburſkich*.— Niektore okolice na prawym brzegu *Renu*, muſiały oddać *Fraucuzom* 1,600,000 liwrow w kontrybucyi, i 200,000. zł. w rekwizycyach.— Część woyſk *Francuzkich* idąca do wyższego *Renu* otrzymała kontrordynans, i ieſt iuż w powrocie do *Moguncyi*.— Wiadomość iakoby *Francuzi* chcieli odſtąpić od blokady *Erenbreitſteinu*, była fałszywą.— Podług *dzieiow rocznych Monarchiy Pruſkiey* w *Berlinie* wychodzących, Dyrektor *Achard* odkrył ważny wynalazek, to ieſt, iż rodzay wielkich rzepów *tornipsy* zwany, ktore w kraiach *Magdeburſkich* troſkliwie są utrzymywane na karm dla bydła, zawiera w sobie znaczną mnogość cząſtek cukrowych. Okazano Krolowi, probę zrobionego z tych *tornipsow* cukru ktory przez taniość swoią wielki kraiowi przynieść może pożytek, uwalniaiąc go od opłat, ktore nowemu światu i handluiącym narodom dawać potrzeba.

Od brzegow Elby dnia 8. *Stycznia.*

Dla wielkich lodow od 4. tygodni wszelka kommunikacya między *Anglią i Cuxhuven*, tudzież *Hamburgiem* uſtała.— Uważano tu, iż w niektórych okolicach mrozy cięższe były na południu, iak na pułnocy. i tak *np.* dnia 25. Grudnia mroz w *Hamburgu* był 18 ſtopniow, gdy tym czasem w *Odensée* był tylko 10. a w *Kopenhadze* 8. ſtopniow.

Podana niedawno Nota od Miniſtra *Francuzkiego* Senatowi *Hamburſkiemu*, była w naſtępuiącey treści: „Rzplta *Francuzka* żąda niezwłocznego uwolnienia *Napper-Tandego* i innych uwięzionych *Irlandczykow*, ktòrzy wſzyſcy w ſłużbie *francuzkiey* zoſtawali. Odmowienie w tey mierze uważane będzie za krok nieprzyiacielſki przeciw Rzpltey.“ Senat odpowiedział, iż Konſtytucya Rzeszy wymaga, aby rzecz ta przełożona była zgromadzeniu cyrkułu niższey *Saxonij*. Miniſter posłał tę odpowiedź do *Paryża*, a sam w cichości czeka dalszego wypadku.

z Zurich dnia 1. *Stycznia.*

Gazeta nasza zawiera w sobie naſtępuiący artykuł: *Z Turynu dnia* 21. *Grudnia*. Armia *Francuzka* we *Włoszech* podzielona ieſt na dwa oddzielne korpusy, ieden pod kommendą Generała *Championnet*, drugi pod Generałem *Joubert*. Pogłoſki iakoby ten oſtatni miał złożyć swoią dymiſſyą, są bez żadnego poparcia.— Rozchodzą ſię

wieści, iż Król *Sardyńſki* z całą swoią familią, oraz Xżę *Parmeńſki* zoſtali aresztowanemi.

z Lucerny dnia 2. Stycznia.

Potwierdza ſię, że Ob. *Rapinat* zoſtanie w *Szwaycaryi* iako kommiſſarz rządu *Francuzkiego*; ieſt on teraz umocowany do ułatwienia tego wszyſtkiego z rządem naſzym, co ſię tyczy 18. tyſięcy woyſka poſiłkowego, które ma być doſtawione *francyi*, i dla tego zaszczycony ieſt rangą żołnierſką wyrownywaiącą randze Generała dywizyi. Ten Kommiſſarz zatrudnia ſię na nowo odebraniem zaległych ſumm pochodzących z kontrybucyi od kantonow *Zurich, Berny, Lucerny, Soleure, i Friburga*, które w początkach rewolucyi naszey były nałożone, iedna część tych kontrybucyi na tychmiaſt wypłaconą była, i ſpodziewano ſię, że *francuzi* reszty wymagać nie będą; lecz *Rapinat* powtornie teraz żądał dwoch millionow; to ieſt: 400,000. liwrow, od *Zurich*, tyleż od *Lucerny*, tyleż od *Berny*, i 200,000. od *Fryburga*.

Przybyła tu wiadomość z *Włoch*, iż *Francuzi* na dniu 20. Grudnia do miaſta *Neapolu* wniyść mieli.

z Werony dnia 22. Grudnia.

Woyſka *Francuzkie* które ſkładały kordon od ſtrony naszych granic, rozciągneły ſię teraz wzdłuż rzeki *Mincio*. W znacznieyszych mieyscach liniį demarkacyiney zoſtało tylko kilka oddziałow kawaleryi. *Francuzi* rzucili moſt na rzekę *Po*, i przedſiewzieli nowe śrzodki dla usposobienia *Mantui* do ſtanu długiey obrony. Niedawno bramy tey twierdzy przez dwa dni były zamknięte; Nakazano nowy zaciąg młodzieży, i wſzyſtkie konie zabrano w rekwizycyą.

z Wenecyi dnia 28. Grudnia.

Woyſka Cesarſkie w okolicy *Udine* i *Karyntyi* w naywiększym są poruszeniu.

Zaburzenia nieiakie okazuią ſię w Rzpltey *Cisalpińſkiey*, bądź to z powodu zaciągow woyſkowych i wybieranych kontrybucyi, bądź z powodu uſtawicznych odmian przez agentow Dyrektoryatu *francuzkiego* do tey Rzpltey wprowadzanych. Od czasu zamknięcia klubow, partya *Jakobinow* iawnie ſię oświadczyła przeciw *Francuzom*, połączywszy ſię z ſtronnikami rządu monarchicznego i osobami nieukontentowanemi, na których we wszyſtkich klaſſach niezbywa. Generał *Joubert*, zatrudniony rewolucyą *Piemoncką*, i urządzeniami woyſkowemi po nadbrzegami Rzpltey *Liguryiſkiey*, iako też wzdłuż *Adygi i Mincio*, wcale ſię nie mięsza do rządu *Cisalpińſkiego*. Dyrektoryat i Ciało Prawodawcze Rzeczypospolitey *Cisalpińſkiey*, nie ſą dotąd wzupełności: wielu urzędnikow publicznych wymawia ſię od ſprawowania lub przyięcia urzędow adminiſtracyinych.— Ogłoſzono dnia 19. t. m. rozkaz naſtępuiący: „Stosownie do wyroku d. 21. Frimaire, kommiſſarza Władzy Wykonaw: Rzpltey *Francuzkiey*, Ob. *Rivaud*, którym zapowiedziane ieſt rozwiązanie wszelkich towarzyſtw zatrudniaiących ſię kweſtyami politycznemi, i zamknięcie zupełne mieysc ich poſiedzeń w całym kraiu; ſtosownie do urządzeń w tym wyroku zamkniętych i do rozkazu im kommunikowanego: przez który włożono na mnie obowiązek pod osobiſtą odpowiedzialnością, ich niezwłocznego wykonania; towarzyſtwo polityczne w okręgu *Brescia*, pod nazwiſkiem koła konſtytucyinego, ieſt rozwiązane, i mieysce iego poſiedzeń ieſt zamknięte, z tym wyraźnym zakazem, ażeby nikt podobnych zgromadzeń nowych otwierać ſię nie ważył, a w przypadku niepoſłuszeńſtwa, iako buntownik karany będzie. (Podpisano) *Kommis: miaſta Poujet.*

z Medyolanu dnia 29. Grudnia.

Generał *Joubert* przyiechał tu na dniu 24. Wczoray wyiechał do *Modeny*, gdzie założy głowną ſwoią kwaterę. Co dzień ściągaią ſię tu woyſka *Francuzkie* ktorych większa część udaie ſię ku granicom kraiow dawniey *Weneckich*. Zawczoray ogłoszono tu naſtępuiący rapport.— *Z głowney kwatery w Rzymie dnia 26. Frimaire* (16. Grudnia) Generał *Mack* udał ſię aż do brzegow *Tybru* w zamiarze odcięcia armii. Dnia 11. Generał *Macdonald* odebrał rozkaz maszerowania do *Catalupo*. Generałowie *Rey* i *Dufour* mieli ciągnąć w tož samo mieysce przez drogę *Rzymſką*, a Generał *Le Moine* udał ſię do *Montebellano* i *Aquilla*. Kwatera głowna założona zoſtała w *Catalupo*. Generał *Mack* otoczony przez takie obroty woyſka, za nadeyściem korpusow naszych cofnął ſię ku *Frescati* i *Albano*, kolumna nieprzyiacielſka przeszła około *Rzymu* którego iuż panami byliśmy, a na dniu 15. wszyſtkie przygotowania do attaku poczynione były. Ztąd wypadła potyczka na rowninach *de la Storta*, gdzie 11. pułbrygada, 7my i 25ty regiment ſtrzelcow konnych, attakowały i zniszczyły znaczne korpus infanteryi i kawaleryi nieprzyiacielſkiey, 1200 jeńcow, armaty i ſztandary, były korzyścią dnia tego. Nazaiutrz inne rosproſzone oddziały broń złożyły. Reszta armii *Neapolitańſkiey* ieſt w zupełney retyradzie a woyſka nasze ścigaią ciągle nieprzyiaciela, iuż opanowały kilka miaſt na gruncie *Neapolitańſkim*, sama ſtolica niezwłocznie zagrożoną zoſtanie.

(podpisano) CHAMPIONNET.

Od granic Włoſkich dnia 27. Grudnia.

Generał-Adjutant *Clauzel* który podał Królowi *Sardyńſkiemu* do podpisania akt ſtanowiący nowy rząd tymczasowy *Piemoncki*, otrzymał od Króla w podarunku obraz kosztowny *uzdrowienie opuchłych*, który przyiął wprawdzie, lecz go Dyrektoryatowi odeſłał.— Mowią iż Dyrektoryat z poſtępku G. *Joubert* ku Królowi *Sardyńſkiemu* wcale ieſt nie kontent, i kto wie czy potwierdzi zawartą przez niego z Krolem konwencyą, iako zbyt dla tegoż łagodną.

Za przyczynę klęſki *Neapolitańſkiey* kładą niektórzy, iż iedna kolumna powinności swoiey nie dopełniła, i za późno attakować zaczeła.— Generał *Rusca* zaiął całą prowincyą Neapolitańſką *Abruzzo*, którą iuż zupełnie zrewolucyonował.

OBWIESZCZENIA.

Ponieważ względem znieſienia poddanych więcey iak wiednym kraiu oſiadłych (Sujets Mixtes) przy konwencyi Peterzburſkiey pod dniem 15. (26) Stycznia 1797. zawartey umowionego, ſzczegolne obwieszczenie na dniu 31. Stycznia r. t. do wiadomości powszechney podanym zoſtał, z ktorego każdy (do kogo to należy) tak z wydanych w tey mierze Cyrkularzow iako i z Obwieszczenia samego przy Kamerach Woienno Ekonomicznych, Regencyach, Landratach i Kommiſsyach Powiatowych ſprawiedliwości znayduiących ſię, nauczyć ſię i w tym oświecić może, przeto okoliczność takowa podaie ſię do wiadomości ogolney.—w Warszawie d. 10. Grudnia 1798.

J. K. Mci Pruſs Południowych Kamera Woyſkowo Ekonomiczna.

Chcąc aby Publiczność w doſtaniu papieru ſtemplowanego i kart tak w mieście Warſzawie, iako i przedmieściu Praſkim wſzelką znalazła łatwość, oraz aby kaſsy Krolewſkie miały potrzebne bespieczeńſtwo, poſtanowiono zoſtało, iż przedaż onych ma być wolną pod pewnemi warunkami; wprzod iednak nim przepiſy takowe zoſ[illegible] ogłoszone, podaie ſię tymczaſem do wiadomości powſzechney, iż znaleść można naſtępuiące gatunki papieru ſtemplowanego.— a) Arkusz po 80. Talarow. 50. T. 48. T. 24. T. 20. T. 18. T. 12. T. 10. T. 6. T. 5. T. 4. T. 2. T. 16. dobrych groſzy, 2. T. 12. d. gr: 2. T. 1. T. 12. d. gr: 1. T. 8. d. gr: 1. T. 20. d. gr: 18. d. gr: 16. d. gr. 12. d. gr. 10. d. gr. 9. d. g. 8. d. gr: 6. d. gr. 5. d. gr. 3. d. gr. 2. d. gr. 1. i poł d. gr. 1. d. gr. 6. fen: 4. fen:— b.) Plenipotencye ſtemplowane po 10. 10. d. gr. 8. d. gr. —c) Karty ſtemplowane, talia kart tarokowych w miedzi rzniętych 1. T. 8 d. gr. ditto 1. T. ditto 16. d. gr. Francuzkich ditto 12. d. gr. 10. d. gr. 8. d. gr. Niemieckich 12. d. gr. 10. d. gr. 8. d. gr. 4. d. gr. 2. d. gr. Co ſię zaś tyczy używania papieru i plenipotencyi, takowe oznaczone zoſtało w Edykcie Stemplowym pod d. 13. Maja 1766. i w Patencie względem zachowania przepisow Edyktem uczynionych. Przedaż takowa praktykowała ſię dotąd w Warſzawie i Predze przez kupcow szczegolnych do tego przyiętych; a nadgroda dwoch procentow była im za to oſtrzeżona. Z tym wſzyſtkim ieſt wolą Kamery J. K. Mci Pruſs Południowych Woienno-Ekonomiczney niżey podpisaney, aby od daty ninieyszego obwieszczenia handel takowych materyałow ſtęplowych w Mieście Warszawie i przedmieściu Praſkim (iako się wyżey namieniło) był wolnym, a bawiący się tąż przadażą zyſkiwali 4. procent remuneracyi. Kto ma ochotę brać ryczałtem materyały, może onych doſtać ze ſkładu głownego dla Miaſta Warszawy przeznaczonego za 4. procent Rabbatu. Skład ten znayduie się teraz w Pałacu Kollegiow Kraiowych: należy się pytać o Kaſsyera Stemplowego i Konsyliarza Kommiſſyi Hoſlmana: gdzie negocyacyą o takowy materyał zrobić można w lecie od godziny 8mey, a w zimie od godziny 9tey do południa. Aby iednak Kaſsyer tenże, drobnoſtkami rodzaiu tego nie był zatrudnionym, ſtanowi się oraz, że ten tylko, który w znaczney kwocie, a naymniey za 50. Talarow ſzacunku, żądać będzie tychże materyałow, i takowe w gotowiznie monetą grubę zapłaci, do ryczałtowego onych kupna przypuszczonym zoſtanie. Gdyby zaś kto życzył ciągle znacznieyszy u siebie ſkład utrzymywać, i dopełniać go zawsze przez zakupowanie świeżych materyałow gotowizną, w takim razie Kamera J. K. Mci ieſt ſkłonną nawet i na to zezwolić, iednak ſzczegulnie za kaucyą beśpieczną na dobra Ziemſkie, lub domy murowane zapisać się powinną, a kwotę materyałow na ſkład branych odpowiadaiącą. W przypadku, gdyby ktokolwiek z kupuiących materyały ſtemplowe na procent, lub biorący one na kaucyą, nie mógł ich ſpredać, takowe przyięte będą na powrót przez generalny ſkład ſtemplowy, pieniądze zaś za nie danę, za potrąceniem 4ch procentow akkordowanych natychmiaſt zwrócone zoſtaną. Samo się iednak przez się rozumie, że Materyały te zwrócić się maiące, powinny bydź czyſte i w tym ſtanie w iakim były dane na ſprzedaż. Bydź może, że przy takowym urządzeniu, ſzczegulne gatunki papieru lub kart znaydować się nie będą, u Kupcow za gotowe pieniądze ſkłady utrzymuiących, a iednak żądane bydź mogą przez kogo, aby więc nikt żadnych w iey mierze nie miał trudności, Kamera J. K. Mci wydać kazała znaczny ſkład materyałow takowych P. Tempelhoſl Kapitanowi i Kaſsyerowi Prowincyonalnemu Cła, nie daleko rezydencyi Kamery na koworze celney w tych ſamych zabudowanirch mieszkaiącemu, gdzie był dawniey ſkład Polſki Papieru ſtemplowanego. Tym ſposobem zawsze będzie można takowemu zaradzić niedoſtatkowi. Z resztą Kamera J. K. Mci nie mogła nie doſtrzedz, że żydzi oſobliwiey Papier i Karty ſtemplowane wyższą ceną przedaią, niż ſą ſtemplowane. Takowe bezprawie zakazuie się pod karą 6ciu Talarow za każdą kontrawencyą ściągnąć się maiącą. Ten zaś kto będzie w ſtanie dowieść i wyiaśnić takowe przeſtępſtwo, oprócz zamilczenia iego nazwiſka, ieżeli tego żąda, połowę kwoty za karę wyznaczoną pozyſka. Dan w Warszawie dnia 12. Grudnia 1798:—

J. K. Mci Pruſs Południowych Woyſkowa i Ekonomiczna Kamera.

Kommiſſya wspólna przez Nayiaśnieysze Dwory dwa Cesarſkie i Królewſko-Pruſki do upadłych sześciu Bankow, to ieſt: UUr. Piotra *Teppera*, Karola *Schultza*, Fryderyka *Kabryta*, Prota *Potockiego*, Macieja *Łyszkiewicza*, i Jana Dawida *Heislera* wyznaczona.— Wam iakichkolwiek imion wdowie i ſynowi *Fremeaux* pod tą firmą domowi w *Amſterdamie*, i wszelkie iego fundusze maiącym sobom, z osob i dobr waszych roſkazuie, abyście za tygodni dwanaście od daty ogłoszenia ninieyszego edyktalnego Pozwu przez Gazety Warszawſkie, prawnie osobiście lub przez swego plenipotenta tu w Warszawie w pałacu Tepperowſkim na ulicy Miodowey przed ſądem Kommiſſyi ninieyszey ſtawili ſię, na popieranie wierzycieli Ur. Fryderyka *Kabryta*, oraz wyznaczonych do teyże maſſy Prokuratora i Adminiſtracyi, ktorzy ſtosuiąc ſię do kſiąg, korrespondencyi i kontokurrantow, wam poſłane fundusze na satysfakcyą ciągnionych na was summ dowodzących, z przyczyny że WaszMość trattow Kabrowſkich niektorych nie akceptowaliście, i niektorych akceptowanych całkowicie nieopłaciliście, dla tego pozwani ieſteście, abyście obrachunek między maſſą Kabrytowſką a wami w tey mierze zachodzący uczynili, i na satysfakcyą maſſy Kabrytowſkiey, iaka ſię od was w reszcie okaże, fundusze wam dane zwrocili, oświadczaiąc wam, że Tratty Meysnerowſkie na złotych Hollenderſkich courant 45,400. pomiędzy funduszami przez Kabrego wam poſłane, a przez was tu do Warszawy odeſłane i zaaresztowane, iako też i inne w kraiach względem ſpraw upadłych Bankow do ninieyszey Kommiſſyi poleconych znayduiące ſię fundusze, bądź wam przeſłane, bądź własne wasze, pod ninieyszy areszt podchodzą, i na satysfakcyą maſsie Kabrytowſkiey, iaka wynaleziona będzie, wſkazane zoſtaną. Wy zaś fundusze Fremaux maiący, ktore ninieyszym Pozwem edyktalnym u was ſię aresztuią; pozwani ieſteście o to, abyście takowe fundusze do ſądu Kommiſſyi Bankowey komportowali, i o nich donieśli. Dla czego macie ſię ſtawić, lub w przypadku nieſtawienia ſię, i nie zapłącenia należących summ powodom, wyrokom ninieyszey Kommiſſyi ulegać, pod rygorem w prawidłach swey Kommiſſyi przepiſanym będziecie.— Dan w Warſzawie w Kancellaryi Kommiſſyi dnia 10. Stycznia 1799. R.

A. M. Mędrzecki (L. S.) *T. Wędrychowſki*
S. K. B. Pisarz. *S. K. B. Regent.*

Licytacya Dobr. Z wyroku Kommiſsyi Bankowey, przez Nayiaśnieyſze Dwory dwa Ceſarſkie i Królewſko-Pruſki wyznaczoney, w Warszawie agituiącey ſię, za znieſieniem ſię z Prześwietną Regencyą tuteyszą wydanego, Adminiſtracya masſy krydalney zmarłego Karola Schultza, bywszego Bankiera Warſzawſkiego, uwiadomia Prześwietną Publiczność, iż dobra mieyſkie, tegoż niegdyś Ur: Karola Schultza, dziedziczne w Warſzawie ſytuowane iako to: — Sub Nro podług Taryſty 570. 599. 600. 643. Dobra mieyſkie Tłumackie zwane, które całkiem, lub na części podzielone, wraz z gruntem dziedzicznym, ſprzedane zoſtaną, maiące obſzerny brukowany dziedzieniec w kwadrat, na około piękną Architekturą, rożnych kamienic zamurowane, i dworkami zabudowane, na przeſtrzał wyiazd, od Leſzna i Bielańſkiey ulic, oraz z boku od ulicy Długiey, wproſt Cuhtauzu maiące, i sub Nro: 605. zabuodwania Pruſkie zwane z gruntem dziedzicznym. Niemniey grunta czynſzowe, do dziedzictwa possessyi Tłumackie zwanych należne, na których naſtępnie wyrażeni Emphiteuci, maią ſwoie własne possessye, grunt zaś dziedziczny z którego czynſzuią, ſprzedanym zoſtanie. Ktore to poſsessye Numerami naſtępnemi wyszczególniaią ſię 598. Possessya JP. Milowy po Wagnerze 597. Teyże po Łukaſzewſkich 572. Possessya Lemańſkiey wdowy po Nowińſkich. 571. Sobolewſkich. 569. Sołubińſkich. 567. Beslera. 568. Klossa 566. Breynicha. 565. Kryglowy wdowy. 564. Ulmitzowy wdowy. 644. Waynoffowy wdowy 740. Klossa po Siedleckich 741. Szultza rymarza. 742. Wężyka.— Także Nro 737. Dworki Danglowſkie zwane, na rogu Ulic Leſzna i Rymarſka zwanych ſytuowane, drewniane, i w części z Pruſkiego muru ſkładaiące ſię. Jako też Nro 1073. 1074. Dworek murowany z zabudowaniami obszernemi i Ogrodkiem, na Ulicy Krolewſka czyli końſkim Targu, przy pałacu dawniey Saſki zwanym, na gruncie czynſzowym Grzybowſki zwanym ſytuowanym.— Naoſtatek Nro 2991. 2950. Magazyn z placem obſzernym wychodzącym z Ulicy Solec, do Ulicy Czerniakowſkiey, na którym znayduią ſię rożne ſkłady Drzewa i innych Produktow, w tymże ſą rożne zabudowania mieſzkalne, ſzpichrz, oraz kamieniczka i wozownie murowane.— Tudzież Dworek także na ulicy Solcu, naprzeciw tegoż Magazynu od wiſły ſytuowany, murowany z lądem, grunt zaś na którym Magazyn i Dworek murowany ſą zabudowane, ieſt czynſzowy należny do miaſta Starey Warszawy.— Powyżſze zamurowania, zabudowania i grunta dziedziczne, przez Konſyliarza z Prześwietney Regencyi tuteyszey wyznaczonego, ſpoſobem Licytacyi publiczney, za gotowe pieniądze, przez kupuiącego wyliczyć w grubey monecie należne, w Trzech Terminach, w mieyſcu murow, domow, i placow do Licytacyi przeznaczonych ſprzedane zoſtaną. Pierwſzego tedy Terminu odprawiać ſię będzie Licytacya w dniu 1. Marca, drugiego w dniu 1. Maja, a trzeciego i oſtatniego, w dniu 1. Lipca, Roku naſtępuiącego 1799.— Naywięcey przeto daiący, po donieſieniu Kommissyi i przez nią kupna zatwierdzeniu, Tranzakcye nabywcze, z nakazu teyże Kommiſsyi, przez Adminiſtracyą zeznać ſię wedle Prawa powinne otrzyma.— Donosi przytym Adminiſtracya, iż wkrotce wyidzie, ſtosowne do ninieyſzego, lecz oddzielne obwieszczenie, względem dobr ziemſkich dziedzicznych, to ieſt: Młociu i Łomienek z przyległościami, tudzież Woli i Czyſtego. przy Warszawie, niemniey gruntow Emphiteutycznych na Grochowie, przy Pradze ſytuowanych, dotąd do Massy Schultzowſkiey należnych, ktorych ſprzedaż przez Licytacyą publiczną ieſt iuż udeterminowana.— Dan w Warſzawie dnia 26. Mca Liſtopada 1798 Roku.

Karol Szulborſki Prokurator Massy Szultzowſkiey mpp.
Andrzey Pacygniewicz Adm: Massy Szultzowſkiey mpp.
Jan Mütter Adminiſtrator Massy Szultzowſkiey mpp.
Jan Troczyńſki Adminiſtrator Massy Szultzowſkiey mpp.